

HD överväger om Päivi Räsänens skrivelser är hatretorik – Räsänen: en dom skulle leda till att Bibeln censureras

Åklagaren yrkar i högsta domstolen (HD) på att riksdagsledamot Päivi Räsänen (kd) ska dömas till bötesstraff för två fall av hets mot folkgrupp.

Yle Nyheter 30.10.

Marjatta Rautio

Högsta domstolen (HD) hörde på torsdagen riksdagsledamot **Päivi Räsänen** (kd) med anledning av de åtal som väckts mot henne.

Åklagaren yrkar på att Räsänen ska dömas till bötesstraff för två fall av hets mot folkgrupp.

Åklagaren anser att Räsänen i sina skrivelser smädat homosexuella på grund av sexuell läggning.

Åtalen gäller Räsänens skrivelse som publicerades på internet 2004 och ett inlägg som Räsänen sommaren 2019 publicerade på Twitter (idag X), Instagram och Facebook.

Även biskop **Juhana Pohjola**, ombud för Lutherstiftelsen i Finland, står åtalad för hets mot folkgrupp.

Stiftelsen publicerade Räsänens pamflett 2004 på Lutherstiftelsen i Finlands och Evangelisk-lutherska missionsstiftet i Finlands webbplats.

Åtalen omfattar inga citat ur Bibeln och Bibelns texter påstås inte vara lagstridiga.

Räsänen och Pohjola bestrider att de gjort sig skyldiga till brott.

Demonstration stöder Räsänen

Räsänen berättade att hon innan behandlingen inleddes hade kommit till rätten med tillförsikt och att hon fått mycket stöd för sin egen verksamhet.

Yttrande- och religionsfrihet r.f. ordnade på morgonen en demonstration i Esplanadparken före rättegångens början.

Räsänen anser att högsta domstolens behandling är ett viktigt prejudikat med tanke på yttrande- och religionsfriheten.

Räsänen anser att hennes dömande skulle leda till en inskränkning av yttrande- och religionsfriheten och en stark våg av självcensur.

– I praktiken skulle det innebära att Bibeln skulle bli delvis förbjuden och censurerad.

Om HD dömer Räsänen har hon för avsikt att ta ärendet till Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter.

Statsåklagare **Mikko Männikkö** betonade att man i rätten behandlar Räsänens skrivelser utifrån Finlands strafflag.

Även Männikkö betonade att det kommande avgörandet av HD är ett prejudikat som i fortsättningen drar upp riktlinjer för polisens och de lägre rätternas verksamhet.

Männikkö sade att även om åtalet skulle lyckas är det inte fråga om något totalförbud och att det inte skulle leda till att religionsfriheten begränsas.

Den dom som åklagaren begärt påverkar hur man i fortsättningen kan skriva och tala om homosexuella i offentligheten.

Tredje omgången i rätten

Åtalet behandlas nu för tredje gången i rätten.

Helsingfors tingsrätt förkastade alla åtal i mars 2022. Helsingfors hovrätt ändrade inte slutresultatet i domen från november 2023.

Hovrätten och tingsrätten ansåg att Räsänens skrivelser delvis smädar homosexuella. De var dock inte straffbar hatretorik.

Åklagarens besvär och de åtalades bemötande var offentliga redan innan den muntliga förhandlingen inleddes.

Åklagaren anser att de lägre rätterna satte för höga gränser för hatretorik som överskrider det skydd som yttrandefriheten ger.

Enligt åklagaren har rätterna delvis tolkat Räsänens i åtalet citerade uttalanden om homosexuella fel och inte till alla delar förstått deras förnedrande och kränkande innebörd.

Åklagaren söker av högsta domstolen ett ställningstagande till religions- och yttrandefrihetens förhållande till förbudet mot diskriminering och när uttryck ska anses överskrida den nedre gränsen för straffbarhet.

Åklagaren anser att det finns ett betydande behov av att få ett vägledande avgörande om hur kränkande uttryck som är tillåtna med stöd av religionsfriheten.

Räsänen: Jag försvarade mig genom att publicera en pamflett

Största delen av motiveringarna i åklagarens besvär hänför sig till den familjepolitiska pamfletten *Till man och kvinna skapade han dem. Homoförhållanden utmanar den kristna människosynen* som Lutherstiftelsen publicerade på internet 2004.

Åklagaren anser att pamfletten återspeglar en negativ och homofob inställning till homosexuella.

Enligt åklagaren framförde Räsänen utöver de åsikter som smädade homosexuella också ett ogrundat påstående när hon skrev att homosexualitet är en vetenskapligt bevisad störning i den psykosexuella utvecklingen.

Räsänen anser i sitt bemötande att pamfletten inte förolämpar eller förtalar sexuella minoriteter och att den ska tolkas som en helhet i stället för de enskilda textstycken som åklagaren framfört.

Enligt Räsänen betonas det i pamfletten att homosexualitet inte är en sjukdom eller ett psykiskt problem och att det sexuella beteendet noggrant separeras från den sexuella minoriteten.

Enligt Räsänen var pamfletten ursprungligen ett häfte och avsett för mindre utdelning till vuxna, kritiska läsare i undervisningssyfte. Hon hade inte aktivt delat ut den före polisundersökningen som inleddes 2019.

Räsänen anser att det enda effektiva försvaret mot brottsmisstankar var för henne som oppositionspolitiker att publicera en pamflett i sociala medier för en bredare publik.

Specialåklagare **Krista Mannerhovi** konstaterade att när skrivelsen nådde en bred publik borde man senast då ha varit medveten om att formuleringarna tolkas utifrån allmänspråkets utgångspunkter, inte ur de konservativa kristnas perspektiv.

Norden: ett steg mot att stämpla den kristna undervisningen som hatretorik

Räsänen upprepade sin åsikt även vid det muntliga hörandet.

Räsänen berättade att pamfletten som publicerades för 23 år sedan är en föråldrad åsiktsartikel, men hon står fortfarande bakom den.

Enligt Räsänen hörde pamfletten ihop med familjefostran i skolorna. Hon var förvånad över skolornas sexualundervisning som uppmuntrade till sexuella försök. Man diskuterade också samkönade personers rätt till äktenskap.

Lutherstiftelsens ombud biskop Juhana Pohjola sade att det är fråga om alla kristnas rätt att offentligt bekänna vilken livsstil som inte följer skapelseordningen och vad som är synd.

– Om den kristna äktenskapssynen skulle dömas skulle det vara ett steg i riktningen mot att den kristna undervisningen skulle börja stämplas som hatretorik.

Räsänen: Syftet är att väcka kyrkans ledning

I sitt inlägg på Twitter, Instagram och Facebook sommaren 2019 frågade Räsänen kyrkans ledning om grunderna för att bli officiell partner till Setas Pride-evenemang.

– Hur passar kyrkans lärogrund, Bibeln, ihop med att skammen och synden lyfts fram som något att vara stolt över, skrev hon.

Räsänen bifogade till sitt inlägg en bild av Bibelverser som motivering för sin åsikt.

Enligt åklagaren är det förnedrande att homosexualitet stämplas som synd och skam i sociala medier.

Enligt Räsänen var avsikten att delta i den offentliga debatten om ett allmänt viktigt ämne och ”väcka kyrkans ledning”, inte att kränka någon minoritet.

Enligt Räsänen har publikationens religiösa uttryck ett direkt samband med innehållet i den kritik som framförts till kyrkans ledning.

– Det har varit fråga om övertygelsebaserat religiöst tal som skyddas av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, konstaterar hon i sitt bemötande.

Åklagaren: Tweeten har två egg

Specialåklagare Krista Mannerhovi sade att tweetens kritik riktas mot kyrkan, men den har två egg, varav den ena pekar på regnbågsmänniskor som genom sin existens uttrycker den synd och skam som kyrkan inte bör stödja.

Enligt Mannerhov ska tweeten tolkas i allmänspråklig bemärkelse och inte utifrån vad konservativa kristna anser om orden skam och synd.

Mannerhovi betonade att Räsänen är en känd opinionsbildare och att hennes åsikter har betydelse för hur människor tänker.

Räsänen anser att hon som politiker har mer omfattande yttrandefrihet än andra och att uppfyllandet av rekvisitet för hetsbrott ska förutsätta en särskild allvarlighetsnivå som inte finns i hennes uttryck.

Åklagaren yrkar på 100 dagsböter för Räsänen och minst 60 dagsböter för Pohjola. För Lutherstiftelsen i Finland yrkas en samfundsbot på minst 10 000 euro.